

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod 16 – Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Bod bol zaradený na rokovanie HSR Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu je najmä - komplexná reforma špeciálnych výchovných zariadení, úprava podmienok vykonávania diagnostiky v diagnostických centrách a poskytovania starostlivosti v reedukačných centrách, postupné zníženie veku dieťaťa, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné, na tri roky veku, úprava hodnotenia žiakov v základných školách a stredných školách vrátane rozšírenia možnosti hodnotiť slovným hodnotením, zjednotenie prihlášok na vzdelávanie a ich elektronizácia v materských, základných aj stredných školách, úprava pravidiel individuálneho vzdelávania a vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu, organizovanie programov vzdelávania na získanie primárneho vzdelania pre fyzické osoby, ktoré skončili plnenie povinnej školskej dochádzky ale nezískali primárne vzdelanie a na získanie nižšieho stredného vzdelania pre osoby, ktoré získali primárne vzdelanie, precizovanie úpravy externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania, zavedenie nového druhu strednej školy – strednej priemyselnej školy (namiesto doterajšieho typu strednej odbornej školy), umožnenie vykonania dodatočnej maturitnej skúšky najviac z dvoch ďalších predmetov pre fyzické osoby, ktoré vykonali maturitnú skúšku, precizovanie vykonania maturitnej skúšky upraveným spôsobom, ak sa žiak zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť maturitnej skúšky v škole, precizovanie organizovania pomaturitného štúdia, precizovanie ustanovení o edukačných publikáciách, precizovanie jazykového vzdelávania

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2026 okrem vymedzených ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu je najmä zavedenie nového druhu strednej školy – strednej priemyselnej školy a spresnenie textu zákona. RÚZ návrh v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala a predložila viaceré pripomienky. Aktuálne pretrváva s predkladateľom už len jednej rozpor v názore na zachovanie stredísk služieb školy.

RÚZ odporúča návrh na ďalšie konanie po zapracovaní nižšie uvedenej pripomienky

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 259

Navrhujeme ponechať v zákone §143 a upraviť ho nasledovne:

„§143 Stredisko služieb škole

(1) Stredisko služieb škole poskytuje odbornú, technickú, metodickú a materiálnu pomoc školám a školským zariadeniam pri zabezpečovaní ich činnosti.

(2) Stredisko služieb škole poskytuje investorské a dodávateľské služby školám a školským zariadeniam vo svojej pôsobnosti, ktoré o to požiadajú.

(3) Stredisko služieb škole poskytuje regionálnu podporu pri zavádzaní zmien v oblasti kurikula, vrátane odbornej, technickej, metodickej a mentorskej pomoci pri zabezpečovaní ich činnosti.“

Odôvodnenie:

Strediská služieb škole predstavujú osvedčený a v praxi overený spôsob poskytovania centralizovanej podpory školám. Tento koncept má potenciál zvyšovať kvalitu vzdelávacieho procesu tým, že odbremení školy od administratívnych, ekonomických a technicko-prevádzkových činností a umožní im sústrediť sa na svoju hlavnú úlohu – vzdelávanie. Strediská služieb škole možno do určitej miery prirovnať k centráram zdieľaných služieb v súkromnom sektore, kde centralizácia podporných činností prináša zvýšenie efektivity a odbornosti, štandardizáciu postupov a úsporu finančných a personálnych zdrojov. Úspory dosiahnuté efektívnejšou prevádzkou je možné reinvestovať priamo do zlepšenia podmienok vzdelávania, materiálno-technického zabezpečenia a podpory pedagogických zamestnancov. Skutočnosť, že sa napriek legislatívnemu ukotveniu stredísk služieb škole doteraz vo väčšej miere nezriaďovali, by mala viesť k analýze príčin a k zavedeniu vhodných motivačných a organizačných opatrení – nie k ich vypusteniu zo zákona. Koncept je principiálne správny a má potenciál priniesť pridanú hodnotu pre celé školské prostredie, ak bude legislatívne definovaný jasne, s primeraným rozsahom úloh a podpornými mechanizmami na jeho praktickú realizáciu.

Zdroj: RÚZ